



Een ondernemende JGZ bij het samenwerken voor de kwetsbare jeugd

E. Dera-de Bie

Published online: 26 March 2019

© Bohn Stafleu van Loghum is een imprint van Springer Media B.V., onderdeel van Springer Nature 2019

Preventie staat hoog op de agenda van de JGZ en er is een toenemend besef dat preventieve ondersteuning gebaat is bij goede samenwerking tussen jeugdartsen, jeugdverpleegkundigen en andere professionals. Een dergelijke samenwerking draagt bij aan onderlinge kennisdeling, en verbetert de continuïteit en de kwaliteit van de zorg voor de jeugdige. Dat kan allemaal nog beter, zo blijkt uit de onderzoeken die in dit nummer worden beschreven.

Uit een onderzoek dat de inspectie van de jeugdgezondheidszorg in 2016–2017 heeft gedaan blijkt dat samenwerking in het sociaal domein leidt tot verbetering in de ondersteuning van de zorg voor de jeugdige. Er is echter nog winst te behalen, zeker bij complexere problematiek, zoals kindermishandeling. Het signaleren, bespreekbaar maken, melden en registreren van kindermishandeling zijn nog steeds gevoelige onderwerpen. Ook laat dit onderzoek zien dat de kwaliteit van de samenwerking tussen de JGZ, Veilig Thuis en de wijkteams nog verbetering behoeft. Het is daarbij van belang om de kennisdeling in de keten te optimaliseren door formele afspraken te maken, en jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen daartoe voldoende toe te rusten.

Teeuw stelt in de bespreking van haar proefschrift dat er in de spoedeisende hulp meer kinderen kunnen worden opgespoord bij wie sprake is van (vermoedens) van kindermishandeling wanneer gebruik wordt gemaakt van een combinatie van een vragenlijst en aanvullende lichamelijke screening. Laagdrempe-lijk lichamenlijk onderzoek behoort tot de reguliere ta-

ken van JGZ-professionals. JGZ-professionals en de professionals van de spoedeisende hulp kunnen elkaar ondersteunen en aanvullen bij het signaleren, doorverwijzen of delen van kennis. Ook deze proefschriftbespreking laat zien dat professionals drempels ervaren rond de aanpak van kindermishandeling.

Visscher en collega's stellen dat er allerlei mogelijkheden zijn om de aanpak van kindermishandeling te verbeteren. Zo kunnen de communicatievaardigheden van de professionals nog verbeterd worden, zodat het hen minder moeilijk valt om hun observaties open en eerlijk met de ouder te bespreken. Daarnaast kunnen de jeugdarts en de jeugdverpleegkundige een actievere rol gaan spelen in de samenwerking. Ook Van den Heuvel en collega's, die ingaan op het belang van een multidisciplinaire diagnose als startpunt voor een passend zorgtraject voor kinderen met een taalprobleem, roepen JGZ-professionals op om een meer proactieve rol te spelen en tijdig door te verwijzen bij signalering van spraak- en taalproblemen bij kinderen.

Al met al kan samenwerking tussen de JGZ en andere professionals van de eerste en tweede lijn de kwaliteit van de zorg verbeteren, zeker als het om de kwetsbare jeugd gaat. Voorwaarde is dat de JGZ voldoende is toegerust, zodat er genoeg contactmomenten zijn om te kunnen signaleren, er ondersteuning is voor het verwerven van de benodigde competenties, deskundigheden en werkwijzen op elkaar kunnen worden afgestemd en er duidelijke afspraken met de samenwerkingspartners kunnen worden gemaakt. Dit vraagt om een grotere inzet van de JGZ.

E. Dera-de Bie (✉)
 Faculteit Gezondheidszorg, Lectoraat Wijkgerichte Zorg,
 Zuyd Hogeschool, Heerlen, Nederland
eveliene.debie@zuyd.nl

Eveliëne Dera